

संस्कृतभारतम्

॥ॐ॥

समर्थभारतम्

श्रीरामदेवबाबा-अभियांत्रिकी प्रबन्धनमहाविद्यालयः,
नागपुरम्

अनौपचारिक-संस्कृत-शिक्षण-केन्द्रम्

सञ्चालनम्

राष्ट्रिय-संस्कृत-संस्थानम्, नवदेहली

भारतशासन-मानवसंसाधनविकासमन्त्रालयाधीनः मानितविश्वविद्यालयः

अहर्निशं सेवामहे संस्कृतराष्ट्राय

श्रीरामदेवबाबा अभियान्त्रिकी एवं प्रबन्धन महाविद्यालयः नागपुरम्

अनौपचारिक-संस्कृत -शिक्षणकेन्द्रम्

सत्रम् – 2018-19

वार्षिकं वृत्तम्

» उद्घाटनम्

अनौपचारिक-संस्कृत -शिक्षणकेन्द्रस्य उद्घाटने
समुपस्थिताः अतिथयः ...

रामदेवबाबा महाविद्यालयात संस्कृत प्रशिक्षण केंद्र

नागपूर, १ ऑक्टोबर

मानव संसाधन विकास मंत्रालयाच्या राष्ट्रीय संस्कृत संस्थानद्वारा संचालित अनौपचारिक संस्कृत प्रशिक्षण केंद्राचा श्री रामदेवबाबा अभियांत्रिकी महाविद्यालयात प्रारंभ करण्यात आला. उद्घाटन समारंभाला प्रमुख अतिथी म्हणून रामटेक येथील कविकुलगुरू कालिदास संस्कृत विद्यापीठाच्या वेदविद्या शाखेचे अधिष्ठाता डॉ. विजयकुमार मेनन तसेच अध्यक्ष म्हणून रामदेवबाबा सार्वजनिक समितीचे महासचिव गोविंदलाल अग्रवाल उपस्थित होते. प्राचार्य डॉ. राजेश पांडे, केंद्र अधिकारी प्रा. भालचंद्र हरदास आणि संस्कृत प्रशिक्षक चंद्रमोहन गोयल मंचावर उपस्थित होते.

उद्घाटनपर भाषणात डॉ. विजयकुमार यांनी राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान आणि मानव संसाधन विकास मंत्रालयाच्या योजनेची प्रशंसा करीत जास्तीतजास्त विद्यार्थ्यांनी या योजनेचा लाभ घेऊन संस्कृत भाषेतील ज्ञान जगापुढे आणण्याचे आवाहन केले. अध्यक्षीय संबोधनात महासचिव गोविंदलाल अग्रवाल यांनी श्री रामदेवबाबा अभियांत्रिकी महाविद्यालयात संस्कृत प्रशिक्षण केंद्र प्रारंभ होणे हा सुवर्ण क्षण असल्याचे सांगितले. प्राचार्य डॉ.

राजेश पांडे यांनी संस्कृत केंद्राला सर्वतोपरी सहकार्य करण्याचे आश्वासन दिले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन संस्कृतमध्ये ओजस्वरा पाठक आणि सोनाली सिंह यांनी केले. पाहण्याचा परिचय अनिकेत लाजेवार यांनी करून दिला. प्रास्ताविक प्रा. भालचंद्र हरदास यांनी केले. आभार चेतन पांडे

याने मानले. याप्रसंगी डॉ. सतीश मोहगावकर, डॉ. यशवंत सोनखासकर, डॉ. अलिफिया खुशीद, डॉ. मंजुषा पलांदूरकर, डॉ. विवेक खेताडे, डॉ. दीपाली कोटमकर, माधुरी गोडसे यांच्यासह संस्कृतप्रेमी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

(तथा वृत्तसेवा)

केन्द्रोद्घाटनस्य वर्तमानपत्रेषु
प्रकाशनम्

॥ संस्कृतसप्ताहः ॥

श्रावणी पौर्णिमेनिमित्त संस्कृत दिन साजरा

◆ नागपुर, २८ ऑगस्ट

मानव संसाधन विकास मंत्रालयाच्या राष्ट्रीय संस्कृत संस्थेचे अनौपचारिक संस्कृत केंद्र रामदेवबाबा अभियांत्रिकी महाविद्यालयात आहे. इथे नुक्ताच श्रावणी पौर्णिमेनिमित्त राष्ट्रीय संस्कृत दिवस साजरा करण्यात आला. केंद्र अधिकारी प्रा. भालचंद्र हरदास यांनी प्रास्ताविक केले, अभियांत्रिकीचे शिक्षण घेत असताना आपल्या प्राचीन परंपरेचा वास्तव विद्यार्थ्यांना मिळवा, यासाठी संस्कृत केंद्राचे प्रयोजन आहे, असे प्रतिपादन त्यांनी केले. पावेळी संस्कृत प्रश्नमंचा स्पर्धा

घेण्यात आली. महर्षी व्यास आणि महर्षी वाल्मीकि गदात झालेल्या

स्थपेत भारतीय संस्कृती, संस्कृत भाषेतील विशान आणि तंत्रज्ञानावर आधारित प्रश्न प्रा. चंद्रमोहन गोयल यांनी विचारले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन ओजस्वरा पाठक तर आभारप्रदर्शन पीयूष आंबेकरने केले. कार्यक्रमाला प्रा. निखिल दामले, डॉ. मंजूषा पतांदुरकर, डॉ. आलोक झा आणि डॉ. राजेश वैद्य यांच्यासह संस्कृतप्रेमी विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. रामदेवबाबा महाविद्यालयाचे महासचिव गोविंदलाल अग्रवाल आणि प्राचार्य डॉ. राजेश पांडे यांचे आयोजनास मार्गदर्शन लाभले. (तभा वृत्तसेवा)

संस्कृत दिवस पर प्रश्नमंच का आयोजन

नागपुर। श्रावणी पूर्णिमा रक्षाबंधन के अवसर पर रामदेव बाबा अभियांत्रिकी महाविद्यालय में राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान नई दिल्ली द्वारा संचालित अनौपचारिक संस्कृत शिक्षण केंद्र में सोमवार को संस्कृत दिवस मनाया गया। कार्यक्रम में संस्कृत भाषा एवं साहित्य पर आधारित प्रश्नमंच का आयोजन किया गया। महाविद्यालय के छात्रों सहित प्राध्यापकों ने कार्यक्रम में भाग लिया। केंद्र के अधिकारी प्रा. भालचंद्र हरदास ने प्रास्ताविक में तकनीकी के छात्रों के लिए संस्कृत के महत्व पर प्रकाश डाला। संचालन ओजस्वरा पाठक ने किया। आधार पीयूष आंबेकर ने माना। कार्यक्रम में प्रा. निखिल दामले, डॉ. मंजूषा पतांदुरकर, प्रा. आलोक झा एवं डॉ. राजेश वैद्य उपस्थित थे। कार्यक्रम का आयोजन महाविद्यालय के महासचिव गोविंदलाल अग्रवाल एवं प्राचार्य डॉ. राजेश पांडे के मार्गदर्शन में किया गया।

केन्द्रे छात्रैः सह मिलित्वा संस्कृतसप्ताहस्य आयोजनं
कृतम् ...
श्रावणपूर्णिमायाम् अखिलभारते
संस्कृतदिनस्यायोजनं भवति
अस्मिन् उपलक्ष्ये भाषाधारिताः कार्यक्रमाः
आयोजिताः

पाठ्यक्रमः

प्रथमः स्तरः – प्रथमा दीक्षा

द्वितीयः स्तरः – द्वितीया दीक्षा

अनौपचारिक-केन्द्रस्य अस्मिन् महाविद्यालये इदं द्वितीयं
वर्षम् ... प्रथमस्तरं पठितवतां अभ्यर्थिनां कृते द्वितीया
दीक्षा पाठ्यक्रमः अपि सञ्चालितः

अध्येतृ -विवरणम्

कर्मचारिणः -	01	अध्यापकाः -	03
प्राध्यापकाः -	05	गृहिण्यः -	22
छात्राः -	17	सामाजिकाः -	19

प्रायः विभिन्नपाठ्यक्रमेषु प्रवेशार्थं अभ्यर्थिनां काचित् मर्यादा भवति किन्तु संस्कृतं सर्वेषाम् इति ध्येयं मनसि निधाय केन्द्रे समाजस्य प्रत्येकं जनः संस्कृतम् अध्येतुं शक्नोति । महाविद्यालये संस्कृताध्ययनार्थं कापि मर्यादा न निर्मिता । एतस्य एव परिणामः उपरि-उल्लिखितेषु अङ्केषु दृश्यते यत् समाजस्य अनेके जनाः अस्मिन् वर्षे संस्कृताध्ययनं कृतवन्तः।

प्रतिस्पन्दः

अभियान्त्रिकीमहाविद्यालये संस्कृत-शिक्षणोपक्रमः

समाजे इयम् अवधारणा निर्मिता अस्ति यत् विज्ञानस्य अध्ययनं कर्तुम् इच्छति तर्हि संस्कृतं कुतो आवश्यकम् ...
वस्तुतः तादृशाः जनाः न जानन्ति यत् संस्कृतं विज्ञानमयम् एव अस्ति । संस्कृतेन विना विज्ञानं कठिनमेव ।
किन्तु वर्तमाने शनैः शनैः एषा अवधारणा क्षीयमाणा अस्ति । विज्ञानछात्राः , प्राध्यापकाः , वैज्ञानिकाश्चापि
संस्कृतं पठितुम् उत्सहन्ते , एतस्य प्रमाणं महाविद्यालये छात्रसंख्यां दृष्ट्वा प्राप्यते । राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य
अयम् उपक्रमः नितरां सफलः एव ...

अनुकूलं वातावरणम्

विज्ञानछात्राः प्रायेण तेषां परियोजनाकार्येषु व्यस्ताः भवन्ति । तैः महत्यां व्यस्ततायां सत्यां कुतो वा संस्कृतम्
अध्येतुं समयः प्राप्येत इति बहूनां चिन्तनं भवति । किन्तु अनौपचारिककेन्द्रस्य पाठ्यक्रमः न भारवर्धकः न
च समयशक्तिनाशकः । कक्ष्यासु घण्टां यावत् अभ्यासमात्रेण अधिगन्तुं योग्यः पाठ्यक्रमः ।
संस्कृतकक्ष्याकारणतः न नियमिताध्ययनस्य हानिः ।

» ARCEON'19

संस्कृत -विभागः

महाविद्यालयस्य वार्षिकी पत्रिका ARCEON प्रतिवर्षं प्रकाश्यमाणा अस्ति । तत्र संस्कृतविभागः अपि अन्तर्भूतः भवति । संस्कृतच्छात्राः आवर्षं संस्कृताध्ययनं कृत्वा स्वयं संस्कृतं लेखितुं प्रयतन्ते , स्वमनस्सु विद्यमानान् विचारान् संस्कृतेन प्रस्तौतुम् उत्सहन्ते , तदर्थं तेषां कृते परिकल्पितः अयम् अवसरः ... । अस्मिन् वर्षे बहवः छात्राः स्वकीयान् विचारान् संस्कृतेन प्रस्तौतुं प्रयत्नं कृतवन्तः ... वयं तान् 'प्रज्ञाकेन्द्रम्' इति नाम्नः संस्कृतविभागे द्रष्टुं शक्नुमः ।

॥ परीक्षाकार्यक्रमः ॥

2018 -19

प्रतिश्रुति - कार्यक्रमः

MEANWHILE...

► **GERMANY** is the new home of Samskrit Language. 14 of the top German Universities teach Samskrit. Unable to cope up with student's demand, summer schools have been started to teach Samskrit.

RAILWAY STATION

SANSKRIT IS THE
'KEY' FOR TECHNOLOGICAL
ADVANCEMENT

DEVELOPMENT
विकास ज.

SCENARIO IN INDIA ☹️

MEANWHILE...

- **AMERICA** has a University dedicated to Samskrit. NASA too has a department in it, to research on Samskrit manuscripts.
- Some schools in **LONDON** & **IRELAND** has made Samskrit a compulsory subject.

